

Rē yīnga yāmb bānga Luslaoongā neermā sid-sida?

>Moore<

Seb-gundā:

A Doktær Naagi [braahum Arfag

Sēn lēblga sebrā ne Moorā:

A Umar Būnkūngu la a Nuuh Soore

Guls-ræmsdā:

A Huseeni Wedraogo

هل اكتشفت جماله الحقيقي

تأليف: د. ناجي بن إبراهيم العرفج

٤٧٢٢

ترجمة: عمر بونكونغو ونوح صوري

مراجعة: ويدراوغو حسين.

**D na n sunga d tuumdā ne Wënd yuurā Alkarka, sēn yaa dūni yols-
zāng Naabā , sēn yaa laahr welg-n-yols Naabā**

Woto yaa sebr sēn wilgd Luslaoongā (Moeemdā)- hakika

Buk a yembrē soaba (1)

Rag-noor la tuusgo

Koεεg-koεεg buud zūre.

**Gaf-kānga kōta bilgr sānda, sēn yaa Luslaoongā neeremā la a
bedremā hakuka.**

**-Ad a kengda tōnd, tu d tall niya sōmbse, la yalsg-zīig sēn sōmbe, la
tē-sōngo, la ges-sōngo ne neb a taabā wεεngē.**

**-Ad a wilgda tōndo, tu d maan bas-tu-loog ne nebā, la d nong nebā
būmb ning d sēn nong ne d mensā.**

**-Ad a soosda tōnd ne no-yōgneg, la nēng-yolsgo, la bu-buud ne nebā
ne sida la pu- peelem.**

-Ad a togenda tōndo tu d tum ne neb a taabā ne zugdo

-Ad a sagenda tōnd ne zug-sōngo, la na-kēndr sēn ya turg ne nebā.

**-Ad a wilgda tōnd, tu d tum bug-buge, la ni-bāa-zoεεga ne ning-saalbā
la rūmsā la liuvli wā.**

-Ad a kāndegda tōnd tu d waoog d roagdbā-yiibā, la d waoog kāsembā la d zā-ba, la d maan d nebā neere, la d pagbā la d koambā neere, la d vum d ne-b bug-bug la nonglem.

-Ad a kengda tōnd ne yulgemde la peelem sūurē wā, la yīngē wā, la zīg ning sēn be tōnd kuremsā, la a leb n sagnd tōnd tu d yiis sēn namsd neda sor zugu.

-Ad a kengda tōnd tu d sōng la d rulg nin-valemse, la talse, la tulsem dāmba, la koms-rāmba, la d tēel-ba.

-Ad a togenda tōnd tu d tagse, la d tags n gese ne yam, la d mē d buudā tagmas vēeneg zugu.

Rê yinga yāmb bānga sēn yaa a soab b u u ?

Taoor tu d na n pa puk yellā n togs-yā, t'y bāng-a hakuka. Yalsu tu d tees n wilg-y yēsa tu ad

-A togsda tōnd tu ad nebā fāa yaa a yembre, tu pa baood n na n ges buudu maa kōbgo, maa tēnga ye.

-A sagenda tōnd tu d ra nams nebā ye, maa d maan-ba n zoug toadga, la d ra yaal-b, maa d paog-b ye.

-A welgd n wilgda tōnd vēenega, yaa bōe tu tōnd be ka? La an n yiis tōndo? Yaa yē la tōnd teesda? la tōnd yaoolem-zīg yaa yē?

-A kāndegda tōnd, tu d tū Wēnde, la tōnd ne wēnaam suka yu neere, la ne d mensā, la tōnd ne neba a taabā suka yu neere la laaft sā pa b beega tōnd.

-A loekda vēenga, tōnd sūurā la d fāa-fāa sogsgā

- Sid-sida, a togenda tōnd sid-vēenega, la pōsga, la yīn-yōgnego, la zu-noog sid-sida, la tlgre, la vuum sēn pa sate, la put-bedre.

Rê yīnga fo kōta sid ti vēneg-kānga sēn be neerā yaa.....

Luslaongā (Moeemdā)?

Wakat ning tōnd yamā sēn wat n za n na Balle, maa a ruk tags-kud ninsi, maa pa-ta-kulg-n-yōng-koom ninsi, wakat kānga tōnd pa na n toll n yā būmb neerem, maa a hakuk ye.

-Tōe ti fo tara tags-yood Luslaomdā zugu. Fo leb n tōeeme n get Luslaongā wala radio-rāmbā, la tele-rāmbā sēn gomd toto ninga bala, la b sēn gomde Pēleng-yūgsdbā yellā, neb saar nins sēn duk kedgr la pēleng-yūsgā sorā, ti fo pa baood n na ges diin, maa buud ning b sēn yitā ye, ti luslaamba yaol n pa Pēleng-yūgsdb ye; wala maa fo karmame, maa fo wuma Luslaongā yelle, zīisē, sēn pa tar bas-n-yam ye, maa zīis sēn golme, n maoodē n na n sāam Luslaongā la Luslaambā yuure, sabab-rāmba la rabb wusg yīnga.

Rēnda yīnga, la m boond foo, ti f karem seb-kānga, ne pu-peelem, la yam sēn pake, la f kelg būmb ning sebrā sēn togsdā, sēn yaa Luslaongā neermā, la a sōnblemā, la a vēenmā, la a nana wā.

La d sā n na n duk bilgr a vēenmā zugē, la a nēermā, la a zūslmā, d mikdame ti Luslaongā welga ne a taabā, ne yel nins sēn watā:

-Vēenem bee be, sēn kēed ne Dūni wā Naang pugē.

-Vēenem bee be, sēn kēed ne tōnd Naaneg wēngē.

- Vëenem bee be, sën kēed ne tōnd tūudma wεεngē.
- Vëenem la fast sën kēed ne d Soaba a Wënd bāngrā pugē.
- Vëenem sën kēed ne Tūudma wεεngē.
- Vëenem sën wilgd zu-nōog hakuk sor paoongo, la sū-noog tekē.
- Vëenem sën kēed ne kūuma poor yikrā daarā.
- Vëenem sën kēed tōnd yaoolem-zīndgā zīigē (Argēnā la Bugemā).
- La taoor tu d na n pa bob so-toak kānga, n na n bao vëenem, Luslaoongã neeremāa la a zislemāa, yals-y tu d tēeg Luslaoongã gom kaeesā maama, sën yaa gom-mumā:

-Wēnde (A naam yɪlg n zēke):

D sa n yeti "Wēnde" yē yaa Sobēn-yenga sën yaa Sidā, sën yaa Naandā yovre "Allah" laarabiimd pugē. Luslaoongã wilgda tōndo, tu Wënd la ninsaalbā fāa Soab hakuka. Laarb-rāmb nins sën da yaa Yahuud-rāmb la Nasaar-rāmbā, b ra yeta yû-kānga (Allah) Wēnde, tu raabā yaa Soabā (Wēnde).

-A Mohammad:

Yē yaa nabi-yaam baasdg, Wënd sën yaa a Yembrā n yaa Sidā, sën tasm-a nebā fāa-kiap nengē.

-Luslaoongã(Moeemdā):

Rat n yet tu yaa sak n tū, la tūudem, la bas-m-meng n kō Wēnde, sën yaa a Yembrā, n yaa Sidā.

-More (Luslaama).

Yē yaa nēd ning sēn kō sid ne Wēnde, la a kē moeemdā A meng yīnga, la a tū-A, la a tū nabiiyaamā, sēn yaa a Mohammadā (Puusg la tulgr be a yīnga).

-Kur-aan wagellā:

Yē yaa Wēnd goama, b sēn tums a nabiiyaama a Mohammad (Puusg la tulgr be a yīnga), la yēnda la gaf-rāmb nins Wēnd (A naam zēkyā) sēn sikā baasdga.

Buk a yiib soaba (2)

Sēn na paam leokre, ne ninsaalbā sūur fāa sogsgo

Ad Luslaoongā leokda bŭn-naandsā sūyā fāa sogsgā; wala:

1-Yellā hakuk yaa wān-wanā?

2-An n naand tōndo?

3-An la tōnd Soabā sid-sida?

4-An la Wēnd nabiiyaam pidsgā?

5-An la tōnd tūuda?

6-An la tōndo?

7-Bōe yīng ti tōnd wa be ka?

8-Bōe n be kūumā poorē?

9-Laahr vuumā yaa wān wāna?

10-Tōnd Yaoolem zīndig-zīig yaa yēenē? yaa Argen bi yaa bugumē?

11-D na n paama yî-yōneg sid-sida a wān wāna? la wān wān la d paamd paoongo, la zu-noog sid-sida?

12-D paamda vuum sên pa tar saab a wān-wāna?

Ne yam la sūr sên segle, n dat n bāng sıda, m kot-f lame tı f karem ne sıd la pv-peelem, la f mengã bv f toor tı d gese.

Yellã hakı k yaa wān wana?

Luslaongã wilgame n tabnde tı ad Wënd sên yaa a Yembr n yaa Sıdã, Yē n naan bün-naandsã fãa. Ad yaa Yē sên yaa Soab-n-Kēeng kãnga (Allah), n naan ninbuiidã gilli, la we-rũmsã, la A naan têngã, ne a taëesã, la a mōagã, la a kuvlsã, la a bũmb-buildi wã, la a wetã, la Yēnda me n naan Wıntoogã, la kiuugã, la ädsã, la sa-rotã, la yungã, la wındgã.

Rënd bün -naands kaëesã fãa, tōnd sên mi b rãmbã, maa d sên pa mi-ba, maa ninsaal-buud fãa sên na n pa vëneg n bang-b nanda, ad b fãa gilli, yaa bilgr sãnda bala, sên wilgd a naangã kēeng sên pa tar sōore, la pa tar tēka.

Ad wēnde, Yē la vuuma naanda, la kũumã, la vuum ning sên be kũuma poorã (Laahr vuumã)naanda. Rënd Yē la bũm fãa naanda, (A naam yulg n zēke).

Ne rē fãa, nebã sãnda tōe n wa tagsdame tı bamb naanegã la b belmã yaa sên tũ ne yu-m-toore, maa ne b meng yam-daabo. D sã n bas n na n ges bāngr pugē, tōnd sên gom bũmb ningã maana : Yum-toorã. Rat n na yeelame tı bōe? La a bilgr yaa wān-wāna?

M tēedame tı yãmb na n sakame, tı d sãa yet tı ween-vugoo, a gubga ne ädsã, la sa-roodã, la bün-zoets sên be saasē, la bũm-bũndĩ,

la tuse, la kosoодо, la taēese, la moaga, la kuulse, la tēngā, la wîntoogā, la ādsā, la zîng sēn pa bāmba, sēn yaa bûn-yoodo.

Rê yînga yel-kaēesā, n naan b mense? B ı bamb n naan
bûn-naandsā?

Kur-Aan Wagellā kōta tōnd kibare neer-neere la vēeneg vēenega tu: "Yaa yāmba a neba, tû-y Soab ninga, sēn naana yāmba, la a naan neb nins sēn deng yāmb taoporā, ti-y na paam Wēn-zoεεga" Naafā suvrā, (Al-bakara) 21.

(A - Wēnd - naana saasā la tēngā ne sīda, A kēesda yungā wîntoogā pugē, la A kēesd wîntoogā yungā pugē, la A nom wîntoogā la wîndgā, b yen-kam fāa zoetame n na tāag wakat sēn yāk raare, ad Yēnda la wilb Naaba n yaa Yaafda). Suvratu 039 Azumar (sula), 5.

"la Yēnda la Soab ning sēn naan yungā, la wîndgā, la kiuugā, ti b yen-kam fāa ya sēn be ween- vıuug puga n dugda" Nabiyaam-dambā suvrā, Al-anbi-yaa-a) 33.

D sā n na n ges neng a to, neb nins sēn kōt sīd ne yum-toorā, b wēeda no-koεεma, ti bamb pa kōt sīd ne Wēnd ye, ti bamba bala koεεg-koεεga, b pa tōe n yānd Wēnd ye, maa b sus -A ye, maa b bao mams-n-gesg A zugu ye, (A naam yulg n zēke).

Yuuma wān sēn looge, ned a yen sēn ya mam yaka, sēn be tēng b sēn boond ti (Oregon) Amerik soolemē wā, n wa n ges maam m zakē wā. Ti tōnd sōs yel-wusg zugu, sēn yi yel kāeesā pugē, d sōsā soabā vōor la a belmā yelle.

Neda kusda Wēnd belmā, mam yakā sēn yaa nin-kēema yōka kafe wā taablā pābr ne a nugu la a yetē: "Mam kōta sīd ne taabl kānga, bala mam tōe n sus alame...m tōe wom a rāamde"

Ti mam maood n na n sōs ne-a wala yam pugē, mam teesa lampā sēn be roogā pugē n soak-a: "Rē yīnga fo kōta sid ne kuura wā pāng bu?" A leokame: "n ye wae."

M soakalame: " Rē yīnga fo tōe n yā pang maa kuurā ning sēn widgd bugmā bu?". "a yoo" a leokrā yu woto.

Rē poorē, m soak-a la sogs kāeesā:

-Rē yīnga fo yāa ne f ninā a yiibā, pemsem ning tōnd sēn vuusd ne wā bu?

-Rē yīnga fo tara yīng-sidga? Fo yīng-sidgā kōbg yaa wān-wāna, a yaa wān toto, la a bedrmā yaa wān-toto?

-Gōeem yaa wān-wāna? A kōbg yaa wān-wāna, A zıslmā yaa wān-wāna?

-Yel sōor waog tōnd sēn kōt sid ne-a ti d pa yā-a ye.

Sēn leb n tūud ne segb a to, mam yeka ra-sānga, sēn boond t'a Kiris (Chris) ne a paga, lotel puga, Oslo, Nervæes soolm wā (Norvège), la tōnd sēn yēs ne taab nonglem yēsg pugē, mam soaka a (Kiris): " Yalla sā ya ne foo vumā yaa bōe raab n be a pugē?" a kiris loekame ne yel-solemdē: " wā yaa pipi mam sēn wumd sokr sēn wēnd woto!" la a le yeele: " M tēedame ti raab pa be mam vumā pugē ye" la a baasa ne a gomdā: " Mam pa kōt sid ne soab fāa baa yen". Ti mam soak-a: "Bōe yīnga?"

T'a leoke " Bala mam pa yē-a ye." La mam sēn na n leok a gomdā, m soakalame (ne no-yōgnega): F nōnga f paga bu?

Rē yīnga fo tōe n yā nonglem-kānga ne f nifrā bu?

Fo nonglema kōbg yaa wān-wāna?

Nong-kāngā zıslēmā yaa wāna?

Bōe la a Kiris ne a paga na n maan sogs kāeesā wεengē?

Modg n tags n ges!

Rënd sā n yaa woto, tōnd pa tōe n yā wā, maa teedā bilgrā, wala nonglem, la yīng-sidgā, wala d sēn susd būn-koεngā, pas takd tōndoo n kēng nonglem-kānga la belem-kāngā hakukā kusg ye, maa yīng-sidg kānga hakukā kusg ye.

Rënd kell n yaa woto bala, tu tōnd sāa yume n pa tōe n yān Wēnde vi-kāngā pugē, tōnd nifā gεgā sēn tar tēka yīnga, la tōnd tōog nins sēn pa tōe n deeg Wënd zislemā, rënd sōmbame tu rēnda ra wa kit tu tōnd kUSD Wënd belemā ye.

Ad Wënd belemā- (A naam yulg n Zēke) yaa vēeneg sēn puki, d leb n tōeeme n pug a vūunā ne yolyole, a yel-soalmā pugē la tagmas rāmbā sēn pa tar tēka, yaa sēn vēnege, būm-bāaneg sēn pa tar tēk naang pugē, la yīng-pugē būmb-vuult, la gīina, la nēms, la būn-naandg fāa pugē.

Sēn leb n paasd rēnda, ad Wënd nabiyaam-dāmb tus ka tēka, la tus kēems-kēesms sēn yaa tōodbā, sēn sung ninsaal belem tēkē sēn loge, b kenga Wënd belmā yelle, la b kō sid ne-A. La d sok d mens n gese rê yīnga sakda yam la gom-turg pugē tu d yīm la d pa tags n ges bamba tus kēem-kēemā kasetā, sēn yaa yel-soalmā la nebā? tags-koees sānda yīnga? Tı tags kāesa meng yikr yaa nana? (Wala a Sarl Darweene -Charles Darwin- ges koεgā sēn kēed ne naangā sungr wεengē, ges-koεeg ning b sēn yik-a, la b tōdg-a, sēn kēed wala bāngr vaysg pugē, la bao-n-bāng pugē).

Yaa woto la hakuk vēenega, Luslaoongā dīina pugē, hakuk ning sēn kengd Wënd belemā la A yembgā, Rënd soab hakuk pa be, tu sā n pa Wēnde, sēn yaa būn-naandsā naandā, la sēn yaa belemā fāa naandā , (A naam yulg n zēke).

Rënd yaa tulae ne tōnd ti d kō sīda, ti ad ned pa be, la būmb me pa be n yud wēnd ye, maa t'a bilgr yaa wa wēnd ye. Ad Wēnd sēn yaa sīdā, A nana tōndo, sēn na yil ti d bāng-A, la d tū-A, a Yembr tāa, la neb nins sēn tūud-A ne tū-sōngo, la b tūud-A saglsā, ne tūudem sēn pidi, b na n kēe Argēna (Vuum doog sēn pa satā). D sã n na n ges nēng a to, neb nins sēn kUSD Wēndā la b pugd b yōyā yam-leadā, la raab-yoodā, b na n tala bamb n kēng.....Yāmb tēedame ti tugda yε?

Tōnd ned fāa tōe n paama zu-nōog sid-sida, la yī-yōgneg tekē, la yaa d sēn na n kō sid ne Wēnd pugē bala, la d sak n tū-A wā, la d tū A saglsā

An la Soab Sīdā?

Kur-Aan Wagallā leokda sok-kānga ne vēenem suura-kānga pugē, D na n sung a d tuumdā ne Wēnd yuurā Albarka, sēn yaa dūni yols-zang Naabā, sēn yaa laahr welg-n-yols Naabā:

1- Yeele: Yēnda la Wēnde, n yaa a Yembre. 2- Wēnd la Tikda. 3- A pa roge, b pa roga. 4- Mams-m-taag mē baa yembr ka ne A ye. Suurat 112 Al-iklaas Wēnd yeemngo, 1-4

Yāwa yaa suura tore, sēn yi kur-Aan Wagallā pugē, la suur kānga sēn tar pāngā kōta tōnd kibar sid vēeneg koεεg-koεεga la vēenega, sēn kēed ne Wēnd wεεngē wā sēn ya a Yembrā, la a yalē wā hakuka. Ad a leokda ne vēenega sogsg sēn ya sūur sogsgo, sēn yirb neb tus kēem-kēema wā.

Bee suurā kēeng kānga puga, la zēng sēn pa yē, sēn ya Kur-Aanā goamā, d tōeame n bāng A sīf-rāmba sānda, sīf nins sēn welgd soabā sēn ya Sīda, n yi ne soabēn-dāmb sēn yaa belg-m-meng soabēn-dāmbā. La sēn yi Wēnd sīf-kāeesā pugē, sēn yaa toor ne- Wēndā (A naam yilg n zēke):

- 1) Soab ning sēn yaa Hakuka yaa Naanda, la A pa būn-naandg ye.
- 2) Soab Hakuka yaa a yembre, a pa tar lagm-n-taag ye, a pa saar me ye, a leb n pa roagda, a pa biiga.
- 3) Wēnd yulgame n yi būn-naandsā tagsgo, ti nin pa tōe n yān Wēnd dūni ye.
- 4) Wēnd yaa kudre, a pa kiidi, a pa tedgde, a pa kēed yīngē, la a pa svurd a meng būmb pug me ye, sēn yi A bū-naandsā pugē ye.
- 5) Wēnd yaa zā-m-meng Soaba, n yās ne A meng yelle, n sək A meng n yi A būn-naandsā, a pa tar tulsem ne b ye, rēnd A pa tar ba, a pa tar ma, A pa tar paga, A pa tar biiga, a pa tar raab ne rubo maa koom, maa sōngr sēn yi ne nēd baa a yembre ye. La būn-naandsā sēn yaa Wēnd n nana, b tara tulsem ne Wēnde.
- 6) Wēnd welga ne Waoogr sifo, la pidbu, la neerem, sif nins neb sēn pa lagmd-A, la b pa wēnsd-A a pugē, sēn yi A būn-naandsē wā ye, rēnd būmb pa be n yaa wa Yē ye.

La tōnd ruka mak-kāeesā, la sif-kāeesā, (la zēng sēn pa yi ne bāmba, sēn yaa sif nins Wēnd sēn welg ne a wā, Yē a yembre) n yik la d tōdg soab-n-dāmb buud fāa sēn yaa ziri wā.

-Rē yīnga fo bānga yel-soondi kāeesā bu?

Rēnd sā n yaa ne sida, Luslaongā gūusda rog-ne ning Wēnd sēn naan nebā ne-a wā (wala zug-sōngo la nedemdo la ninbāanzoxega...), ad wēnd (A naam yulg n zēke) sēn n mi sēn solgā, la tōnd mensā tagsgo, la tōnd yamā, la tōnd sūyā, Yē n yud tōnd ne minim, ne yī-yōgneg kulung-biisi la a yel-soandi, la yōyā laafi, la yamā, la sūyā.

Wān-wān la f tõe n paam yam-gāaga, la yī-yōnggo?

- 1-bāng fo soab hakukã, sēn yaa a yembrã.
- 2-kõ sid ne Yě-A Yembre, (A pa tar lagm-n-taag ye)
- 3-Tũ A saglsã
- 4-Kõ sid ne Wënd Nabiyaam-dāmbã (la A Nabi Mohammad -Puusg la tulgr be a yînga)
- 5-Tēeg Wënd yelle.
- 6-Kos Wënd t'a maan f yel-wēnã sugri.
- 7-Tũ wënd a yembre.
- 8-Nong ne nebã a taabã, būmb ning fo sēn nong ne f mengã.
- 9-Yı kōata, la f mōdg n nōog nebã sūuri.
- 10-Mōdg ne pu-peelem, la wënd Zoεεga.

Koεεg-koεεga, wānda yaa kvleng-biis piiga, d tõe n paama yī-yōnggo la vuusem, la laaft, d mengē, la d vut-n-taasē, la dūni gilli a pugē, la woto yaa sēn yi Kur-Aan wagellã sanem bokã pugē, la nabiyaamã hadiis rāmbē wã.

D sã na kuv gom-kāeesã koεεga, Luslaongã wilgda tōndo, a yēg-zu-raad a yiibã pugē: Kur-Aan wagallã, la Nabiyaamã sūnna, tu tōnd tõe n paama laaft, la zu-noogo, la tulgre, ne wënd minimã, sēn ya A Yembrã, n yaa Sūdã, la d kō sid ne-A, kō-sid sēn pidi, n yaa sūda, wala sēn yaa waagib ne tōnd tu d kō sūda, ne Wënd Tēntuumbã gilli, (la sēn tug n yud Tēntuumbã pugē me, ya nabiyaamã a Mohmmad (Puusg la tulgr be a yînga) la d pug b kãndgrã, la b saglsã.

La yaa woto bala, D bāng tu kōom-ziiga, sēn na tug vuum, sēn ya zu-noog vum, la yīn-yōnggo, la vum sēn pa tar saabo, ad yē be fo

sēn na n kō-sud ne kaset-kānga pugē, la f yeel-a ne f noore: (M tabenda m sūurē ne hakuka ti soab sēn na n tū n tulg kae, ti sã n pa Wēnde, m leb n tabenda m sūurē ne hakuka t'a Mohammad yaa Wēnd tēntuuma).

D sã n na n ges nēnga to, Luslaoongā kōta tōnd kibare, ti ad kō-sud ne Wēndā, la a nabiyaam-dambā bal pa sekd ti tōnd paam yīn-yōgnego, la zu-noogo, la tulgre ye!

Pa woto ye, yaa tulae ne tōndo, ti d tum sēn sōmbe, la d tū Wēnd a Yembr tãa, la d pug A saglsã, la d zãag A sēn gudgã.

Ad sak n tū Wēnd saglgã, yaa yē la tēntumdã (tētvumbã sēn wa ne būmb ningã wã bila, la gom-kāngã (sak n tū, la bas -m-meng n kō Wēnd) a maana laarabiim pugē yaa Luslaoongo.

La sēn na paam vēnegre ne bas-m-meng n kō Wēndā maanã hakuka la būmb ning Wēnd sēn segl n bīng sēn yaa keoore ne neb nins sēn kō suda la b tum sēn yaa soma, Wēnd yeela a Kur-Aan Wagalla pugã: "Ad neb nins sēn kō suda la b tum sēn sōmbã, bamb-rãmb sik zīiga, yaa Argēn na-tēnga (Furdaosã)" Vadgã svurã, Kahf 107.

Yaa woto bala, sēn rat n wēnēg woto me , b gulsa biiblē wã, gom ning sēn wata:

"Yīng sēn pa tar yōore, yaa yīng kunga, yaa woto bala, rēnd lumaong sēn pa lagm ne tuuma, yē me yaa kūum bala" (kãab paallã, a Zak sebrã pugē-2:26).

Sēn leb n paasd rē, ad seb-kānga, (Zak -4:7) a wilga Luslaoongā maanã ningã tōnd sēn togs moas-moasã wã. "sã n yaa woto, b'y bas y meng n kō Wēnd".

Ad Moeembã (Lismaambã) kōta sud ne Wēnd a Yembre, sēn yaa Sudã, la b tumd sēn sōmbe, ti bamb yaa sēn tūudi, la b pugd b sēn

yet b maan būm ningā wā, la sagls nins Naiyaam-dāmbā la tēntuumbā sēn wa ne wā, wala kō sid ne Wēndā, la puusgo la Tiulgu la zōondgo la no-loeere la zaka la sāre maanego, la b yetē ti "Wēnd sã n sak" (unsaa Allah) la b wusgd Sallem "Asalaamu Alaykum" (Tulgr be ne yāmba), la woto la būmb ning Nabiyaam-dāmbā sēn da maandā, wala a Musa, la a Yiisa.

Wānde yaa bilgr-rāmb sānda, la daliil-rāmb nins sēn wilg hakuka, Diin neer-kānga, a yaa a yembre, n yaa Dūni gill Diini, n yaa Wēnd tēntuumbā fāa diini, yē la Luslaongā .

Sān yaa ne sēn kēed ne wa tuumā wēngē, sōmba ne Luslaam, maa ne ned ning sēn nonga n na n yi Luslaama, yaa tlae ne-a t'a kō sid ne Lumaongā sid-kūunā zēngraad a yoobā.

- (Luslaongā) sid-kūun Zēng-raad a yoobā:

1-Yaa f kō sid ne Wēnd (soab ning sēn yaa a Yembr n yaa Sidā), la zēng-raoog-kānga tigma kō-sid ne Wēnd, la wēn-yembgo a tūudmā pugē, la A soblmā pugē, la A yuyā, la A stf-rāmbā pugē, la a bānge, ti būmb b sēn tūudi, ti sōmb ne tūudem, sid-sida, pa be, ti sã n pa Yē yen (A naam yulg n zēke).

2-Yaa f kō sid ne A malek rāmbā, la f kō sid ti b naan b lame, Wēnd tēegr yînga, la A pēgb, la A tūudem, la A saglsā tūub yînga.

3-Yaa f kō sid ne A gaf-rāmbā, la rēnda tigimda Wēnd gomā A sēn tums a Musa nēngē wā, la a Yiisa (la gulsg nins la soalem nins b sēn n tedgā la b paasā pa lagm ye, la sã n yaa ne Kur-Aan Wagallā, yē yaa baasg gomde, Wēnd sēn siki n kō Nabiyaam a Mohammad (Puusg la tulgr be a yînga). la sid la hakuka, Wēnd gūu Kur-Aan wagallā, n yi boogr buud fāa, maa paasga, maa pasg n doglg sēn pa sida.

4-La f kō sid ne A tēntuumbā, la rē tigimdame, a nuuh, la a]braahuma, la a Musa, la a Yiisa, la a Mohammad (Puusg la tulgr be b

yînga), rênd More, a pa kôt sid-hakuka, t'a sã n pa kô sid ne a Musa la a Yiisa, ti b yibã yaa tëntvumba, Wând sên yaa naandã sên tusmba.

5-Yaa f kô sid ne laahr daarã, la yikrã la buvdã rare. n Bâng ti Wënd na n buv nebã ne taab soka Al-kyoom rare, ned fãa ne a lumaoong Sid-kûuni, la a tuum tekê, ra-kâng daarã, buvdã la geeglgã poorê, b bângda ned ning sên na n kê zu-noog-vuum sên pa tar saabã pugê (Argëna) la b sên na n lob a soaba Gëhanem bugmã pugã.

6-Ya f kô sid ne Wënd buvdã la A kordgã, Wënd sên guls ne A minim vëenegã. Ad kô sid ne Wënd buvdã la A kordgã, a kitudame ti sid kôatbã tar bas-m-yam ne Wënd, rênd bamb yaa yardba, ti b yîis yaa sên yôgne ne bûmb fãa Wënd sên bu la A kord b zugã, zem ti yu somã maa yaa wëenga, ad kô-sid ne Wëndã la A buvdã rãmbã, b pa wãagd b tēeboo, b pa yãkd b yam me ne bûmb raaboo, wakat ninga yela la toom sên wat n paam- ba ye. Ad bamb togend n teesda Wënd n kot sôngre la fãagre la tuubg-reegre. Kô-sid-kângã sên be neerã, ne Wënd la A buvdã, a kitudame ti Moeembã wum yîn-yôgnego, la vuusem la yarda, baa ne maan-n-zuokã sên paamd-ba fãa, la wëgdã la maan n zugg toadgã, la bu-welsg, la yu-sãanga b sên yât wakat fãa wã,

Κοεεg-κοεεg, wãnde la Lumaoongã sid-kûunã zëng-raado, luslaongã pugã, yqa tlae ne sid-kôat sid-sid fãa t'a kô sid ne-a.

-(Luslaongã) Zëng-raad a nu wã:

Sên paasd Lumaogã sid-kūunã zēng-raadã, luslaongã wilgda tōndo, ti ad lumaoong-kānga, b pugendalame ne tvuma, rēnd Luslaam yaa tlae ne-a t'a yik n tum luslaongã zēng-raad a nū wã la tuv- sōng buud fãa.

Nana-nana la koεεg-koεεga, wānde la Luslaongã zēng-raad a nu wã.

1-Sahd a yiiibã (M tabenda m sūurē ne hakuka ti soab sēn tūud n tulg kae, sã n pa Wēnde ye, m leb n tabenda m sūurē ne hakuka t'a Mohammad yaa Wēnd tēntvuma). Wānde la kaset ninga sēn yaa tlae ne ninsaal t'a yeel-a wã, a luslaongã kuvum wakato, la a fahm a maana wã la tum ne rēnda. Ad a wilgda Luslaongã neerem la a nana wã.

2-Pvvsugã:

Yik n yānes ne wakat a nu wã yaa tlae (la yē tigma yānesgo, la zōondgo, la tiwlgu la Kur-Aan wagallã karengo, la Wēnd pēgrã la A tēegrã, la A yoslgã, la A yaafã wã la Argēnã baoobã).

La f sã n rat n na n bāng pvvsugã neerem, ad a kēesda tōnd yīn-yōgnego, la yō-tongre, la sōngre, la yam-gāaga, tōnd mensē wã la d yame wã, la d sūy wã.

La sēn leb n paasd pvvsugã neerem, la zīir ning fo sēn wumde, ne Wēnd nabiyaam-rāmbã la A tēntvumbã, wala a Adam, la a nuuh, la [braahum la Musã la a Yiisa, la a Mohammad b ra yu n pvvsudame, la b tiwnd Wēnd yīnga, (A naam yulg n zēke) Rēnd Mōembã kēnda Wēnd nabiyaam-dāmbã la A tēntvumbã sor zugu (Pvvsug la tulgr be b yīnga).

zēng sēn pa yu ne wã, ad bāngr la la kaoreng wusg sēn be neere n vēneg n be pvvsugã pugē, la d tōe n paama-la pvvsugã pugē. D sã n na n duk bilgri, wala Wēnd nonglemã la A tūudmã, la gāneg-m-

mengā la sāk n tū-A wā la Wēnd yembgo, la Kosgo, ra-welge, la pu-peelem, la sugri, la gāng-m-menga, la Wēnd zoεεga.

Sid la hajuk pugē, ad Wēnd yuurā tēegre ne pu-peelem, la gang-m-menga, la kosgo, la yaafa baoobo (Astag firoul Laah maanogo) la puvs Wēnd a Ye yīnga, ad rēnda yaa kuleng-bi bēd sēn yaa neeba, ne yō-tongre, la yīn-yōgnego, la Baraka.

"Neb nins sēn kō sid ne Wēndā, tu b sūyā yōgn ne Wēnd yuurā tēegrā, D bāng tu sūy pa tōe n yōgne tu pa tū ne Wēnd yuurā tēegr ye" (Sā-kumb suura, Raad, 28)

"Yāmb soabā yeelame bool-y maam, tu m na sake" (Yaafdā suurā, gaafir 60)

3-Zakā:

Zakā sēn yaa tlae wā, kōta talse, la ninbāan neba. Bāng tu zakā la sāra wā sēn n kōt neb ninsā sēn tar tulsem ne a wā, a yлга tōndo, n yi yā-beedo, la beedo.

A leb n ylgda tōnd soolmā, la d arzeksā, la a wilg tōnd wisg-m-menga, la lagem-n-taar ning sēn met radg sēn tar pānga, sēn yaa nonglem la waoog-taaba Rakāagr la talg suka.

Ad yēnda, sud la hakuka, a sāeegda sōng-taaba, la maneg-taaba, la gāt-taaba, la ma-biiri, nin-buiidā suka.

4-No-loeerā:

No-loerr yaa gidg-m-meng, n yi rubo, la yūubu, la kēed-n-taare wakat (sānda pugē. sēn sung fagir pukri n ti tāag wīnd-toog luuse)

La sēn kēed ne yōod la kareng sānda sēn be no-loeerā pugē:

sēn kēed wa yōorā vuum wεengē: Ad no-loeerā paasda Wēnd-zoεega la pu-peelem. Bāng ti no-loeerā kiuugā yaa wakat sēn bedme, sēn na yulē ti f paam Wēnd yolsgā la A yaafā wā, la f paam burkīn-basg n yi bugumā, la vuum sēn pa tar sāabo, Argēna.

Yaa zugdo la yīn-sidga: Ramadaanā pugē, tōnd lemda kom la ko-yūud ning sēn yaa neb tus-kēemā duni wā ween vuug toor-toorā zu-loεegā. Ad a soosda tōndo, ne lagem-taaba, la kūuni, la nebā taabā yel tagsgo, La gād-m-menga, la kūuni, la zug-sōngo.

Sēn kēed ne wubrā wεengē:

Ad no-loeerā kōta tōnd kareng wusgo, wala d sā n na n rik bilgri, d karemda no-loeerā pugē ti ad minim yood tedgre maa a basbo- wala ligd sāango, rubā la yūubā pugē- tōeeme, ad a leb manegda tōnd nō-kēndrā, la a minms tōnd sugr maanego la yōk- m-menga

Sēn leb n paasd rē, ad a wilgda tōndo ti ad Wēnd nabiyaam-dāmbā, wala a Mohammad, la a Musā la a Yiisa (Puvsug la tulgr be b yīnga), bamb me ra yi loetame.

Yōod sēn kēed wa laaf ı wā wεengē:

Noorā -loees pugē, ninsāal yīngā yiisda ka-yoodā la bāasā, log-toεembā la neb nins sēn tar bāngr ne ruba wεengē wā, b sāglda nebā ne no-loeere, la b sfda t'a ya tup-tum sēn gidg ned n yit bāase, Ad no-loeerā yaa tupg sēn yaa soma ne bāas wusgo.

5-Hagiimdā

Rat n na n yeelme ti yaa Mak-kēngre, tēng ning Wēnd sēn Waoogā, n na n tug n maan hagiim ninga sēn yaa waagib ne Luslaam fāa, ba yaa vugri a vuuma pugē, t'a sã n tara tōogo, a yīngē la a ligdē la a yamē. Ad hagiimdā nēema wā, la a somblemā, la a yōodā, yaa wusgo n yaa kōbg toor-toore

Ad muumim-dāmba sēn yaa tus-kēemse (sēn yaa kōbgo la buudu la zīis toor-toor duni wā pugē) sākda a [braahum boollā, (puusg be a yīnga). Wala zugdo la yam-pukr sēn be nēere, f tōe yā wānde gill fāa hagiimdā pugē, wala Wēnd-yembgo, la sāk-n-tū, la Wēnd tūudem, la luslaongā ma-biiri, la naag-taaba, la sugri, la yō-koosgo, la puusgo, la doaa maanego, la no-loeere, la zēng sēn pa wā sēn yaa yōodo. Ad hagiimdā wakatā segda tign kāsengā sēn yaa diin tingu, ad a yaa tiging sēn pa tar to, ninsāalbā belem pugē.

La yaa Seg-taab kēeng-kāngā puga, la buud toor-toore la kōbg toor-toore sēn na n tū Wēnd a Yembr, la b pog Téntuumā a yembr, la a Lagi Malkom iks (Malcom x) la neb sānda sēn karem n bānge, la b bāng sūūr loe-n-wāag ning sēn manegā, la luslaongā ma-biirā, la nebā fāa yaa yembrā, b sēn wa n kēng Mak n na n ti maan hagiimdā. Al-hagi malkom iks yeelame (yaa Amirik ninsāblsā taoor soabā a yembre): " Ad mam hagiimdā wēnga mam nēngā la m yamā, ad a kōo maam yam paalle, rasem pig la a naasā pugē, tēns ning sēn yaa Wēnd sēn yulga pugē.

Mam yā būmb ning mam sēn pa yā, yuumd 39 pugē, sid la hakuka mam yā buudā gilli, la kōbgā gilli, sēn sung ne neb nins nin sēn yaa rōodā n ti tāag afrik rāmbā sēn yaa ninsāblsā, ti b be mabiir pugē sēn yaa hakuk mabiiri, Ti b be lagem taab pugē! B vume ti yaa wa ning yēnga, la b lagm-taab n tūud Wēnd wala yīng a yembre"

buk a tãabo (3)

Kur-Aan Wagallã neeremã la a vëenmã

Kur-Aan wagallã yê la buud sebr ningã Wënd sën tuma, sën na yillê la a tuus la a bu ninsâal vuuma, ad a togsda sida, la a boon nebã n tog sidã sorê.

Ad a tigma kibae, la bângre ninsâalbã wëengê, la b baasgã sën na n yi a soaba. Ad Kur-Aan wagallã karemda neba, la a zêkd b ziiri, tûudem wëengê, la zugdo, la yam, la vuumã wëengê, ti b sã n bao n na n fahm-a, la b tags n gese, la b maan wa a sën sagl-bã. Kur-Aan Wagallã yaa yel-solemd sën pa sâte, b kô-a la Wënd nabiyaam baasdgã a Mohammade (Pvusg la tulgr be a yînga).

Ti yaa sën wilg t'a yaa nabiyaama, la Kur-Aanã pa tar to ye, la ned me leb n pa tõe n mamsã a buud lae, la baa ne b sën tusms-a a Mohammad nengê wã (Pvusg la tulgr be a yînga), sën na maan yuumd 1400 sën loogã, ne rê fãa, Kur-Aanã kellame n tâag hall ne rûnda, t'a yaa b sën gû, a kell n paa laarabiimdê wã, sën yaa a gomd-ma wã, b pa yag n dogleg-a ye, maa b tedga yalê wã ye, b pa tedg bûmb ninga sën be a pugê wã me ye.

La seb-kãnga raabã meng-mengã sën yaa bilgr-sãndã kûunã, Luslaongã be neerã wëengê wã, la sën na paam wumb a yelã pugê wã, la a yëng-ra bedã yell pugê wã, rënd d pa na n gom Kur-Aanã kudmdã la a somblemã ye (a sën pa tedg la b pa paas n dogl a pugê wã me) ad yê la kiba-kasën baasdg b sën tums n kô Nabiyaam a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yînga).

La d sën tul n na n wilg neebã Wënd goama sãnda neerma, la A bu-kaorã, tønd da bee yirbg pugê ne bûmb ning tønd sën na n wilg ka wa, bala yãkrã yi toogo, ti bala sebrã vuuga me paoodamê. La fo sã n dat paasg ne vëenem paongo, sën kêed ne Wënd goamã sën be neerã la a sën yaa ylengã wëenge? Fo menga tõe n karma Kur-Aana f toore.

Wānde yaa Kur-Aan aaya-rāmb sēn be neere:

Ad kur-Aanā Aaya-rāmbā gilli yaa Wēnd goam, bu f yals tu d karem la d kelg nas sānda sēn be neere, sēn yi Kur-Aanā pugē, sēn vēnged Luslaongā tagsg sēn kēed ne yel sānda wumb pugē la sūur fāa-fāa sogsgo.

Pōasg la bas-ti-looge:

(-yeele: Yaa mam yembs nins sēn maan n zuug b mēns zugā raa n wāag-y tēeb ne wēnnaam yolsgā ye, ad wēnnaam yaafda zūnuub-rāmbā zānga, ad yēnda la yaafg naaba n yaa yolsda) Suuratu 039 Azumar (zāma rāmba), aaya 53 soaba.

Yaa sīda, ad Wēnd yaafda zūnuubā zānga, wakat ning tōnd sēn wat n legb n tug A nēngē, ne pu-peelem la tuubgu, rend Wēnd maanda neema a yambā zugu ne yaafa la tuubgā reegre, ad Wēnde - Luslaongā pugē- Yē la laaft wā yīib zīiga la yolsgo, la ad A pa kisg-taab yīib zīiga la zum raagr maa peleng-yūsg yīib zīig ye. "Ad Wēnd nonga tuubdbā la tulgdbā" Naafā suurā, Al-bakara, 222.

La Luslaongā pugē, sēn na yulēn paam tulgr la vuum sēn pa tar sāabo, fo tōe nana-nana bala, n lebg n tug Wēnd nengē la f kō sid ne-A, Yē a yembre, la f tum sēn sōmbe, rēnd tōnd pa tar raab ne nin-sōng sēn pa beeg sārēb maa a kuvboo ye, neb a taab yel beed ying ye.

D sā n na n ges neng a to, ad Luslaongā sāgenda a tūudbā ti b maan bas-ti-loog ne neb a taabā. Yāwā la wumb sēn be neere, sēn na paam tulgr la yaafa Luslaongā puga. Koεεg-koεεga, hakuk pugē, ad a yaa yolsg la yaafa diini.

Tēes-tirga:

" yaa yāmb neb nins sēn kō sid ne Wēnde, yu tēeg-turg rāmba, ne Wēnd tūudem, n yaa kaset maamba ne sīda, la neb beem

ra wa maan yâmb nin-wēense, t'y pa tēeg turg ye, tēeg-y turga, tu rē n pē ne Wēnd-zoεεga, la y zoe Wēnde, ad Wēnd yaa minim tēngembiiga ne būmb ning yâmb sēn tumdā "Lengr suura, Al-Maa-uda, 8.

Ad kur-Aanā wilgda tōnd tu d yi teeg-turg rāmba ne nebā fāa, zem tu yaa d zoa-rāmba, maa d bæeba, wakat-rāmbā fāa, laaft wakat la zabrē.

Ad a wilgd a tūudbā tu b kēes-b mensā sid sor pugē la zugd sēn yaa Wēnd yīng zugdo, pa politik yīnga, maa meng-raabo, maa nin-buudā yīnga, maa rog-n-mik yīnga ye.

"Ad Wēnd sagenda yâmb t'y lebs boablā b rāmbē, la y sā n na n bu nebā ne taab suka, b'y bu ne sūda, ad Wēnd sēn sāgl yâmb ne būmb ningā bee neema, ad Wēnd yaa wumda n yaa Neta" (Pagbā suvrā, AnnYiisaa-a 58)

D sā n na n duk vēnēgr sēn kēed ne a neeremā, la a yōodā sēn pa tar sāabā, la a yolsgā la a tēeg-turgā, Luslaongā sāgenda tōndo tu d gūus būmb ning Luslaongā bāngdbā sēn boond tu: Daruur- rāmb a nu wā (yel a nu wā sēn yaa tlae tu b gū wā).

Luslaongā sāgenda luslaambā, ne būmb ning b sēn so wā gūusgu, la neb a taabā sēn so wā, sēn kēed ne yel kāeesā a nu wā wεεngē, sēn yaa:

1-Diinā

2-Yōorā

3-Yamā

4-Burkīndā.

5-arzekā.

Ad Kur-Aan Wagallā kengda vēnega, ti ned ning sēn kua yōor sēn pa beege, " yaa wala yē soab kuv nebā gilli, la ned ning sēn yī a sabab ti yōor vuum paa, yaa wala a soab vuumsa nebā gilli" Lengr suura, Al-Maa-ida, 32.

La sā n yaa sēn kēed ne loεεgā gūudem la yam-yākr pugē, ad Kur-Aan wagallaā wilgdame, ti ad " Modg-n-kēes pa be dīinā pugye" Naafā suurā, (Al-bakara) 256.

La woto bala, Luslaongā waoogda ninsāala, la a pa modgd neda t'a kēe luslaongā pugē ne pāng ye, la a wilgd-a la luslaongā sēn yaa vuma fāagr to-to.

Wānde la luslaongā hakuka la a rasāndā, la a tēeg-turgā, la a bas-ti-loogā, d sēn wat n tumdē ne zēng sēn pa luslaambā.

Rē n so ti yaa waagib ne tōndo, ti d yī bas-m-yam rāmba la rat-sid rāmba, la tēeg-turg rāmba tōnd sā n na n kō d tagsgo neb a taaba yel zugu. La yals-y ti d tēeg Wēnd (A naam yulg n zēke) koεεgā kur-Aan wagallā pugē:

"La neb beem ra wa maan yāmb nin-wēense, t'y pa tēeg turg ye, tēeg-y turga, ti rē n pē ne Wēnd-zoεεga," Lengr suura, Al-Maa-ida, 8.

La sā n yaa ne sēn kēed ne seb-gulsdbā, la kudemdā gulsdbā la kibae-ktb nins sēn rōt Luslaongā la Luslaambā ti b yaa peleng-yigsdba, ti pa tū ne sid la pu-peeleeaa, la b yēgemdē pa nōng luslaongā sāeegrā ne svug la pāng ye, ad bambā rāmb tara bāas b yamē wā la b sūy wā. Bamba la neb nins sēn suurd Wēndee (A naam yulg n zēke) sēn yaa Yembrā, sēn yaa Sidā la A Nabiyaam a Mohammad (Puusg la tulgr be a yīnga) svurg sēn yud zanga, la yaalg, la guls-naan rāmba sēn yud zanga, rēnd mam sokda m menga n maan yel-solemde:

- Rê yīnga yaa woto la maan-m-yam la tags-m-yama sēn rat n yeelga bu? rê yīnga b pa lagemd yela taaba b sēn wat n tum ne luslaoongā la luslaambā?
- Rê yīnga ned fāa tara maan-m-yam neba taabā yaalgo maa b tuyaa maa b paooqr pugē la b loe-n-wāasgā pugē, maa f rōd-b fāa tu b yaa peleng-yagsdba, la nin-kuudba?
- Yaa woto la b na karem nin-pukri (sivilYiisasō) la la nin-buiidā naam (demokrasia) la maan-n-raabo (liberte) kombā Karen-dotē wā la karen-do-bedē wā la ninbuudā gilli?
- Rê yīnga yaa Luslaoongā svuga n kut tu neb tusā sēn yaa roap la pagbā, sēn yaa yam bed rāmbā la sid ratba, la pu-peel neba, la yam sēn pak rāmba Dūni wā wæeng vuvus pugē kēed Luslaoongā rūnda-rūnda?

(sēb wusg la koes sēn gul, la ěnternetā (Internet) pugē sokdame n getē yaa bōe yīnga, la yaa wān-wāna tu d ma-biisa la d tāpogsā lebgd n tug Luslaoongo wā)

Sā n yaa ne Amirik la Erop sēn togse, yaa Luslaoongē paasg la sāeegr tuulem n yud Diin-rāmbā fāa duni wā pugē.

Rēnd yaa bōe tī yaa Luslaoongo?

Zem- taaba Luslaoonga pugē

Yaa yāmb a nēba! Ad Tōnd naana yāmba roap la pagba n maan yāmb t'y yaa ninbuudu, la buud buudu, t'y na bāng taab yīnga, ad yāmb sēn yuda woor Wēnd nēngē yaa sēn yuda yāmb ne Wēnzozæga, ad Wēnd yaa mita, n yaa minim tēngē biiga. Surat 049 Alhuguraat(Roto), 13.

La sēn na vēneg fahen-kānga sēn be neerā sēn kēed ne Zem-taabā wēngē Luslaoongā pugē, nabiyaamā yeelame, (Pousg la tulgr be a yīnga) " a wēn-na-wat-ne wā moongā pugē:

(Yaa yāmb neba, ad yāmb Soabā yaa a Yembr, la yāmb yaabā yaa a yembre, laarb pa yud bu-zēnga, bu-zēng me pa yud laarba, nin-miuug me pa yud nin-sāblga, nin-sāblg me pa sud nin-miuugu ye, sā n pa ne Wēnd zoεεga).

Luslaoongā wīnigda tōnd ti d ra paog neba, b buud yīnga, maa b yīn-kōbg yīnga, maa b mengā, maa d tēng yīnga, Luslaoongā la tum sēn yaa vēnega ne buud-zaba la bu-welsgā zaba sēn be dūni wā pugē wā.

Luslaoongā pugē, nin-sāblā la nin-peelsā, yaa ma-biiri ne adm-biiri, b fāa gill yaa ba a yembre, a Adam (Tulgr be a yīnga) b sēn naan a soab ne tom, rēnd yaa woto bala, tōnd fāa yii tēngē, d na n le leba tēngē, n le lebg tom yēsā, la yaa bōe yīnga ti neba sānda maan waoog-m-meng la zēk-m-menga?

Ad Luslaoongā kengda zem-taabā wēngē la ganeg-m-menga, yāwā la kareng nins sēn tar wum-noogo, tōnd sēn yiisd a Kur-Aanā gom-biis pugē, la Nabiyaamā goam pugē, d sēn gom ti looge, la yaa woto bala, la kareng ning a Malkom iks (MalcolmX) a sēn wa n kēng Mak n na n ti maan higiimdā.

Luslaoongā yaa Dūni gill (dīini) la Tēntumdā me yaa a yembre

"Yeel-y ti tōnd kōo sid ne Wēnd la būmb ning b sēn sik n kō tōndā, la b sēn sik n kō a [braahum, la [smaa-ul, la a [saak, la a yaakuub, la yagēnsā, la būmb ning b sēn kō a Musā, la a Yiisa, la b sēn kō nabiyaam-dāmbā, sēn yi b Soabē wā, tōnd pa welgd nabiyaam-rāmbā ba a yembre ye, la tōnd yaa sāk-n-tū rāmba ne Wēnde" Naafā svurā, (Al-bakara) 136.

Ad moeembā nonga Wënd Nabiyaam-dāmbā gilli, la A Tëntuumbā, la b kōt sid ne ba, la rē tigemda: Adam, la a Nuuh la [braaahum, la a [smaa-ul, la a [shaak, la a Yaakuuba, la a Musā, la a Yiisa, la a Mohammad (Pvusg la tulgr be b yînga), Nabiyaama (Pvusg la tulgr be a yînga) yeelame:

(Maam n somb ne a Maryam biiga a -Yiisa n yud nebā duni la laahre, nabiyaam-dāmba yaa sām-biisi, b ma-rāmba yaa toe-toya, -"rat n na n yeelame ti b fāa waa ne Wënd-yembgo la sārī -rāmbā yōsa taaba"- la b diina yaa a yembre, nabiyaam pa be tōnd d yiibā suk ye) (bahaari la muslim)

Rënd sã n yaa woto, bug la duni fãa diini,

n yaa nabiyaam-dāmbā fãa diin yengã ?

Aayar-rāmba a taab yessã sên be nēere, d sên tõe n tags a pugē n ges:

Ad Kur-Aan wagallã, neermã la a noomã la a tūusgã pa tar tek ye, sã n yaa woto b'y koll-ma, ti m tūus Kur-Aanã aaya sānda, la m pa na n yet ti baa fu, maa m kē a pugē n wels ye, la m kota yāmb t'y tags la y ges aaya-bamba pugē, sên na yul t'y paam vēeneg paasgo, sên yaa Kur-Aan wagallã sānem dambē wã.

Wënd la A Tëntuuma:

(Yē la Naab ning sên tums A tëntuomã ne kãndegre la sid diina.....) Surat 048 Alfath(Pakre) 28.

“A Mohammad pa yu n yaa yāmb sukā ned ba a ye sāam ye, la ad yaa Wĕnd tĕntuuma la a nabiyaam-rāmbā pidsdā, la Wĕnd me yume n yaa būmbā fāa mita.

Sulā suvrā, (Al-Ahzaab)40.

Yīn-yōgnegā la Argenā:

(Yĕ la Soab ning sĕn sik yīn-yōgnegā muumin-dāmbā sūyī, bul yīng tū b na paas sid-kūuni n lagm b sid-kūunā, la Wĕnd n so saas la Tĕng sodaade, la Wĕnnaam yume n yaa mita la a yaa buud nimem Naaba, bul yīng t'A na kĕes Muumin roapā la Muumine pogsā Arzen-dāmba, tū ko-sood zoet a tĕngre, tū b yaa duumdb a pugĕ la A yaaf-ba b yelwĕna, la rĕnda yu Wĕnnaam nĕngĕ n yaa puur sĕn yaa bedre) Suurat 048 Alfath(Pakre) 4-5

(27-Yaa foo a yōor sĕn tar bas-m-yam.28 -Leb f Soabā nĕngĕ, tū f yaa b sĕn yarda soaba. 29-Bū f kĕ Mam yembsā pugĕ.30-La f kĕ Mam Arzenā.) Suurat 089 Alfagr (fagr) 27-30

Pagbā ne roapā:

Ad lslaam-dapā la lslaam-pogsā, la muumin-dapā¹ la muumin-pogsā, la Wĕnd-zoet-rapā la Wĕnd-zoet-pogsā, la sid-kōat-rapā la zid-kōat-pogsā, la sug-maand-rapā la sug-maand-pogsā, la sik-m-meng ne Wĕnd rāmb nins sĕn yaa rapā la sik-m-meng ne Wĕnd rāmb nins sĕn yaa pagba, la doa maandbā la pagb nins sĕn maand b doosā, la no-loetbā la no-loet-pogsā, la rap nins sĕn gūusd b taowā la pagb nins sĕn gūusd b taowā mĕ, la rap nins sĕn tĕegd Wĕnd yell wusg-wusgo la pagb nins sĕn tĕegd Wĕnd yellā, Wĕnd segla bāmb rāmb yīnga yaafa la keoor sĕn yaa bedre. Sulā suvrā, (Al-Ahzaab) 35.

¹ - sid-kōnk rapā

Wënd loe yeelame (la ned nins sēn tum somā ti yaa rao maa paga, ti yē soab yaa sid-kōta, ad yaa bamb dāmba n kēed Argēna, la ad pa na n tol n wēg b baa bilf ye) (Pagbā suvrā, AnnYiisaa-a 124)

Sagls sēn bēdme:

"La y yāg n tug yaafa sēn yi yāmb Soabā nēngē la Argēn yaleng sēn yaa wa sāas la tēnga, ti b segl n bīng Wēn-zoetbā yīnga, Neb nins sēn yākd b arzekā n nafdě, lom-lom la keelem sasa, la sū-pu vēndbā, la sēn yaafdb nebā, la ad Wënd nonga manegdbā, la neb nins, ti b sā n maan yel-beedo, maa b wēga b mense, b tēegda Wënd yelle, n kōs yaafa ne b zūnuub-rāmbā, la an n dag n yaafd zūnuub-rāmbā ti sā n pa Wēnde? La bamb pa dīgdē modgdē ne b sēn tuma wēenga ye ti b sā wa bānge, bamb-rāmbā keoore yaa yaafa sēn yi b Soabā nēngē la Argēn-dāmba kuls sēn zot b tēngre, ti b yaa ruumbd a pugē, la ad b tuumd keoor be neema" A umraan Zak rāmb suvra, Aalu-imraan, aaya 132-136.

Sāglse la gudre:

"Ra n tū'y ti sā n pa Wënd ye, la y maneg y roagdbā yīibā menegr tekē, la rog-pētse, la kubse la ninbāan-neba, la y yeel nebā (gomd) sēn be neere. Naafā suvrā, (Al-bakara) 83.

Wënd yuur tēegre la vuusgo:

"Neb nins sēn kō sid ne Wëndā, ti b sūyā yōgned ne Wënd yuurā tēegrā, la sūy pa tōe n yōgne ti pa tū ne Wënd yuurā tēegr ye" (Sā-kumb suvra, Raad, 28)

La d sên na n baas ne bup kãnga, sak'y mam gomdã tı Kur-Aanã yel-vêensã la a sôblemã la a neermã pa sât ye, a pa tar tek me ye, ru tōnd sên karem Kur-Aanã fãa, la tōnd sên paam vênegr paasgo, sên kēed ne a maanã wã wēengē, la tōnd sên karm-a n paas fãa, yaa wala tōnd rāeenem kareng la woto.

Sên paasd rē, d sã n na n ges wala moor tuusg wēengē, la maa zilem-pæk la bāngr wēengē, la geesg wēengē sên be Kur-Aan wagallã pugē, d mikdame t'a yaa buk toor-toore sên tar wums-noogo, d pa gom a yell gaf-kãnga pugē ye.

Sên yaa a soab fãa, mōdg n nidg pāng tekē n paam Kur-Aanã gom-biisã maana ne moore, la yı sên manege n tar bas-m-yam, maa fo tōe n paama la ėnterētã puga, zıis sên yaa Luslaoongã zıisı sên tar bas-M-yam (www.sultan.org) .

Buk a naas n soaba (4)

**Wënd Yuıyã sên yaa sên maneg manegr tekē la A
Sıf-rãmb sên zēke**

Woto yaa Wënd Yuıyã sên yaa sên maneg manegr tekē wã sãnda.

-Arrahmaan (Dũni yols-zãng Naaba)

-Arrahum (Laahr welg-n-yols Naaba)

-Almaluk(Naabā).

-Al-kudduus (Yulgr Naaba)

-As-Salaam (Laafi Naaba)

-Al-hakum (Bu-mitā)

-Al-Alum (Minim Naaba)

-Al-basur (Nenem Naaba)

-Al-Adl (Tēeg-turg Naab)

-Al-Azum (Waoogr Naaba)

-Al-gafuur (yaafg Naaba)

-Al-Alyyyu (Zēkr Naaba)

Wënd Tēntuum (Puusg la tulgr be a yīnga) yeelame: (Wënd yaa neere,n nōng neerem)

Buk a nu n soaba (5)

Baasgo:

Ad L₁slaoongā la a Adam la a Hawa (sēn yaa adm-biisā yaab-rāba) diini, la b yibā koombā n na n t₁ tāag Laahre. Ad L₁slaoongā yaa nana n sākd yam pugē, yaa vēenega, n le yaa tuuma. La L₁slaoongā sōmblmā pa tar tods ye, bala a yi Na-kēem nengē, sēn yaa a Yembr tāa, n yaa Naanda. Sid la hakuka, Wēnd (A naam yulg n zēke) yeela Kur-Aan wagallā pugē: (Rūndā raarā, M pidsā yāmb diinā n kō-yā, la M pids M neemā wā yāmb zugu, la M yar L₁slaoongā t₁ yaa diin ne yāmba) Lengr suura, Al-Maa-ida, 3.

A leb n kōo tōnd kibare, t₁ ad a Mohammad (Puusg la tulgr be a yînga) A tūms-a la būmb naandt wā fāa yînga (moeembā la yahūd-rāmbā la kiris nebā, la koka, la rub-tūudbā la buuziimbā, la sēn kusb Wēnd belmā la zēng sēn pa bamba).

La Wēnd (A naam yulg n zēke) vēneg A kandagrā la A nuurā wā n wilg nebā gilli, la A vēneg yel-soaandt sēn na tū n paam yīn-yōngnegō la sek-m-menga la laaft yōorā vuum pugē la ninbuudā la duni wā gilli.

Ad L₁slaoongā wilgda tōnd t₁ d y₁ tēeg-turg rāmba la yam beg rāmba, la sid rāmba, la nidg-pāng rāmba hakuka baoob pugē, la tōnd tumd-n-taarā pugē ne neb a taabā.

Ad sidā baoob somb n tuusa vēenem la reegr zīis sēn tar bas-n-yam wugu. La tōnd tumd-n-taara ne neba, la tōnd nebā buubā somb n yu ne tēeg turga la manegr baoobo, la sōsga la waoog-taaba la wum-taab sēn yaa vēenega.

Rê yînga fo paama hak₁ k vēnegre sēn kēed ne nabi-yaam-baasdgā wēngē bu.

A Mohammad sēn yaa Abdulaah biigā (Puusg la tulgr be a yînga) roga Maka, sēn kolgd yuumd 570 a Yiisa rogmā poorē, la b ra bāng-a la nebā suka, t₁ b boaanda t₁ suda-soaba, bas-m-yam-soaba.

A sên wa n ta yuumd 40, a Gibriil wa a nengê ne wënd koεεgã. La b sâgl a Mohammad (Puusg la tulgr be a yînga) a Tëntuumdã sung r wakato t'a bugs a zaka rāmba la a rog-pêtse.

La b rāeenem soaba yaa a paga a kaduga (Wënd yard be a yînga) rên poorê Wahı wã wa a nēngê t'a taas tëntuumdã nebã fãa gilli.

La a vumã yuum pugê , la a nabiyaamdmã vum no-kēndr pugê, nabiyaamã (Puusg la tulgr be a yînga) zãa tëntuumdmã n tug nebã nengê, la a ra yume ti yaa b sên tika soaba ti tik-n-taara be neere, n leb n yaa b sên geta a soab n maandê ti be neere.

La yuumd 632 soaba a Yiisa rogem poorê nabiyaamã (Puusg la tulgr be a yînga) loogame n bas duni-kānga t'a tar yuumd 63.

Ad nabiyam a Mohammad (Puusg la tulgr be a yînga) yê la nabiyaam-dāmba la tëntuumdbã fãa basdga, rēnd yê la nabiyaam-baasdg-dāmb nins sên deng taorã, la rē lagma ne wa a Yiisa Ingiilã (bublã) -Tulgr be a yînga- ne a sên yeele (Puusg la tulgr be a yînga): Maam n sōmb ne a Maryam biiga n yud nebã . Buhaaru -3442.

A Mohammad nedemdã sên bedmã:

Ad togs-sid rāmb nebã pugê sên yaa na-namse, wakat sên loog n wa tãag mosã, b yāame t'a Mohammad (Puusg la tulgr be a yînga), sên sung a yāadrê wã, n tug n tãag a rasāndlemã, la a nabiyaamdmã n ti tãag a kũumã (Puusg la tulgr be a yînga) b mikame t'a yaa nêd sên bedme, n pa tar to a zugdê la ninbaan-zoεεgê ye, la bas-m -yamê, la pu-peelemê, la nin-sōmblemê, la sidê, la gāng-m-mengê. La zēng sên pa rē, sên yaa pēgr sifa hakuk pugê, ad a vuumã kōbg toor-toore, a tëntuumdmã vuum, la a vu-zaallã, la a tuumã

(Povsg la tulgr be a yīnga) t'a yaa nabiyaama, maa tēntuuma, maa karensāamba, n yaa manegda, yaa daliili n tug zug-wagla, n leb n yaa tees-neer-soaba, n yaa taor-soaba, yaa tēng-soaba, n yaa rao sēn yaa pu-pee-neda, sēn yaa puling pidsdā, n yaa sid sēn yaa noanga, la ba sēn yaa ni-bāan-zoeta.

La rē pugē, la hind (Inde) gom-mitā porfoseera Rama Karsuna sūfd-a, a gaf ning sēn boon ti (Mohammad: sēn yaa Luslaoongā nabiyamā) pugē, "B mikame t'a Mohammad la bilg-n-taare sēn pidi la sēn ta, sā n yaa ne ninsaalbā vuuma" Doktoorā kōta vēenem ne sif kānga, n yeele: Ad yaa toog wusgo, ti tōnd paam hakuk gilli sēn kēed ne a Mohammad nedemdā. Ad yaa nif-kamesgo, sēn yi a Mohammad nedēmdē wā, nedemd mam sēn pa tōe n sif a zānga, ad yaa sif-rāmb sēn tar yel-solemde, la nedēmd sēn bedm n tar pānga.

Ad a Mohammad sēn yaa nabiyamā la woto, a Mohammad sēn yaa tā-biigā, a Mohammad sēn ya tolb soabā la woto, a Mohammad sēn ya tēng-taor soaba, la a Mohammad sēn yaa gom-mitā n yaa gom-tu-fahm soabā, la a Mohammad sēn yaa manegdā, la a Mohammad sēn yaa kubs relldā, la a Mohammad sēn yaa yembs gūudā la burkīm-bas-da, la a Mohammad sēn yaa pagb fāagdā, la a Mohammad sēn yaa naab la bu-kaoodā, a Mohammad sēn yaa Wali ylengā. Ad yēndā yel-bed kāeesā fāa pugē la yānes kāeesā fāa sēn ya nedemd yānesg zīigā, a ra yaa rawa b fāa pugē.

La wala kudem mitbā sāndā sēn sifa wā, a Mohammad sung a boolgā (Da-awa) n tug Luslaoongā sēn yaa sid diinā a yuumd 40 sasa, la a basa wuu-kānga, a yuumd 63 wakato. La wakat-kānga sēn yaa koεεgā pugē, sēn yaa a Tēntuumdmā (zemsā wa yuumd 23) a tedga laarab-rāmbā zāmaan gilli.

- **N yi rubs tūubu n tug Wēnd-yemgo.....**
- **N leb n yi yōs-taaba la buud zaba, n tug zems-taab la gāt-taaba.....**

- N leb n yi rāam yūub la zug-yoodo, n tug zug- sōmse la Wēnd-zoεεga.....
- N leb yi yaare la faoobo n tug vuum sēn yōgn n manege...
- N leb n yi zug-kaalgo n tug zug-sōng sēn pa tar to.

Ad ninsāalbā wuuma tēka, b pa yā tedg-kānga la wēnēg - kānga buudu zāma pugē, maa zīig baa yen ye, zem tī yaa sēn loge, maa sēn wate.

Yel bed kāeesā fāa yī tī yūubmd 20 la zak pugē bala.

A Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga) yellā Wēnaam

Sēbā pugē:

La Seb-kānga raabā sēn pa kibae nins gill sēn be Dīin zēms gaf-rāmb pugē togsgā, gaf-rāmb nins sēn kō kibae nōodo ne nabiyaam a Mohammad Waoongā (Pvusg la tulgr be a yīnga), rēnd moembā bāngdebā vēnega kibae nins sēn be Gaf-rāmb nins b sēn yulga bala.

Hakuk pugē, ad gom-bi-kānga: (A Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga) Wēnd Gaf-sikdsā sēn deng taorā pugē), b goam-a lame n yalge sēb wusg pugē, la ēnterbētā sēn yaa duni gillā zugu. La sēn na paam vēnem wusg sēn kēed ne gom-kānga, yāmb tōe n kaaga zī-

kānga ěnternětě wā (www.ivf.net) la ad gaf noog ning sěn boond t'a "Mohammad -Pvusg la tulgr be a yînga) Gaf yulungā –biiblā- pugě", porfeseer Abdul Ahd Davud (sěn da yaa pastěer ti b boond t'a Davud Bezame) a leoka Biiblā sěn gom nabiyaam sěn wěnd a Musā pukr yelle, n yeel: "

D karemda deteronom (Deutéronome) wā pugě, gom-něng 18 zĳigě, gom-buk 18 (M na n zilga nabiyaam b něngě, sěn yaa bamb ma-biiga, t'a wěnd foo, la M ning Mam Goamā a nōorě wā) la sā n mikame ti gom kāeesā pa a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yînga) la a sěn teesā, rěnd gomdā pa tol n sidg nand ye. Bala a Yiisa meng pa yeele ti yaa yěnda la nabiyaam ning b sěn data ye.

La a Yiisa (Pvusg la tulgr be a yînga) –sā n yaa ne kirs-roogā “těebā” pugě, a na n pukame t'a yaa buuda, la a pa Sāri (Charia) soab ye. La nabiyaam ning b n sěn pulm t'a wata kibarā pugě, "a na n waa ne Sāri sěn Witi" "a rutg nugě wā".

Bāngdbā sěn yaa moeembā kengdame ti kibae-kānga pa tokd ned ba a ye zug, ti sā pa Mohammad ye (Pvusg la tulgr be a yînga). A Musā ne a Mohammad, (Pvusg la tulgr be a yînga) b Wěnda taab yel wusg pugě, sěn yi yel-kāeesā pugě:

-B yĳibā fāa yuyā sungda ne guls-bil a yembre (M).

-b yĳibā fāa wěnda taaba, b sěn rogb toto wěngě la b furě, la b tuumě la b kūumě.

-b yĳibā yembr fāa ra yaa Nabiyaama la těntuuma la bu-buuda la taoor-soaba la těng-soaba, la Sāri (Charia) soaba.

D sā n na n ges něng a to yesā, d mikdame t'a Yiisa pa wěnd a Musā ye, yel wusg pugě: a YiYiisa pugdbā getalame t'a yaa Wěnd maa Wěnd biiga, la a pugdbā la a tuumdā la a baasgā pa yĳ wa a Muusā ye. Wala a Yiisa sěn pa fur me, la a pa bu a něbā me, a pa zab zab-laasě wa a Musā ye, wala Gaf-yulěngā sěn togsā (Ingiilā).

La yel sēn sōmb tū d tēenge, yaa sēn wa Gaf yilēngā pugē (tū nabiyaam sēn yi bamb ma-biisā pugē, rat n yeelame tū yaa nabiyaam sēn yi a [sraa-ul koambā mabiisē wā, (rat n na yeelame tū yaa sēn tū ne a nabi [smaa-ul sore (Puusg la tulgr be a yīnga).

Sēn paasd kibae-kānga, a Yiisa kōo sū-noogr kibare kaset-paallā pugē, sēn yi gaf yilēmdē wā " Tū sōngd a to" n wate. A Yiisa yeela vēenega " : Ad a na n koo yāmb songd a to" kaset-paallā, a Zā sebrā pugē, 14:16. (Leb n ges a Zā sebrā puga 16:7-4).

Rēnd sã n yaa woto, and la nabiyaam sōngdg a to wã sēn wat a Yiisa Loogr poorē wã?

Moeembā bāndgba kengda koεga tū ad yaa a Mohammad bala (Puusg la tulgr be a yīnga) tū bala yēnda n pids sū-noog ning a Yiisa sēn kō tōnd a Kibarā, sabab-rāmb wusg yīnga, d na togsa sānda.

- A Yiisa yeelame: Ad a na n koo yāmb songd a to" a Zā sebrā pugē, 14:16. Moeembā bāngdeb sānda togsdame tū ad (birkilitos) yēgrā Gerek rāmbā gom pugē rat n na n yeelame tū (b sēn pēgd a soaba, maa b sēn waoogd a soaba) la rēndame n yaa Mohammad (Puusg la tulgr be a yīnga) yuure.

- Ad a Yiisa sēn biligd tū "songd a to wã" pa tōe n yi Vuusem sōngo ye, bala kirs nebā Loεeg pugē Vuusēm sōngo be yel a tāabā loεeg pugē - Ba la big la vuusēm sōngo- sã n yaa kirs nebā sēn kōt suda ne loεeg kāees ab tāabā, la a ra beeme t'a Yiisa na n pa wa ye, la a Yiisa tēntuumbā pugē, sã n yaa ne Gaf yilēndā -biiblā- sēn togsā. La sã n yaa ne b sēn kō a soab kibarā, a wata a Yiisa poorē.

- Sēn le paasde, Ad a Mohammad (Puusg la tulgr be a yīnga) waame, n na n bugs nebā n yi Wēn-kusgo la zunuub tuuma, la a sāgend-ba ne manegr tuum la sōma, la tuum-sōmse.

- Sid la hakuka, a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yînga) togla neba n tug sid vēenega, sã yaa ne sēn kēed Wēnd wεengē, sēn yaa Yembrā, n yaa Sidā, Wala a sēn leb n pεεg-ba n tug vuumā hakuka, la raab ning sēn be a pugē wā, la kūumā hakuka, la beog daarā, la vuumā sēn ka saabā, la zēng sēn pa rēnda, sēn yaa hakuk-rāmba, la yel wusgo.
- Wala a sēn leb n kō tōnd kibae (Pvusg la tulgr be a yînga) la kibae bēda, la yel-soalm wusgo, Wēnd ning sēn tums-a wā, sēn n kō-a la A karm-a.
- A Mohammad ra yume n pa gomd ne a yōor yam-leoog ye, a gomda būmb ning a sēn wumd la a reegd Wēnd nēngē, Wēnd ra kōt a Mohammade kibare Lingiilā-bbublā- puga A sēn togs a Yiisa, a Zā sebrā pugē 16-7:4). La Wēnd (A naam yulg n zēke) a tums A goamā, sēn yaa Kur-Aan Wagallā n tug a Mohammad nēngē (Pvusg la tulgr be a yînga) a Mohammad ra yume n karemd Kur-Aanā ne Wēnd Yuure: (Bismil Laahi Arrahmani Arrahum).

La wānde yaa kiba-kēeg a to, sēn gom a Mohammad yelle Gaf-Yilengā-Tawraatā- pugē, guls a pugē " Ad a na n goma ne Wēnd Yuure . Sāfar Tasniya -ashaah, gom-nēng 18 zīigē, gom-buk 19) la hakuk pugē, ad Kur-Aan wagallā suvrā-rāmbā sungdame " "Bismil Laahi Arrahmani Arrahum".

Sid la hakuka a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yînga) ne Kur-Aan Wagallā pēga a Yiisa, pēgr sēn zēke, la moeembā me sēn ztsgsda a Yiisa wā yîngā, yaa rē n so tu b nōng-a wā la b waoogdā wā, kitame tu b put b koambā t'a Yiisa.

Sēn paasd sēn togsā, yahuud-rāmbā sēn wa n sok a Zā (Yahya) Umdani, ne b koεεga, an la foo? a (Yahya) leokame: M pa a sus-ti-maag -zeezi- ye, tu wakat-kānga b soak- a-lame: la fo yaa ana? Rēnd fo yaa a bizaa ([Iyaas) wae? T'a yeel, "m pa yē ye" rē yînga yaa foo la nabiyaam ningā bu? T'a leoke: "a yae!". A Zā sebr 1:19.

Rënd moeembā bāngb sānda kengdame n paasdē yēsa, tū Lingiilā goama bamba sēn togsdā, yaa nabiyaam a Mohammad bala (Pvusg la tulgr be a yīnga) " rē yīnga foo la nabiyaam ningā bu? T'a leoke: "a yae!". Sā n yaa woto, an la nabiyaam kānga? Ne vēnem fāa, (ad yaa yē la nabiyaamā).

A pa teesd a Yahya Umdani ye , pa a Yiisa sēn yaa Sus-tu-maagā me ye. Wala a Yahya sēn sāk n yeel goam ning sēn loogā pugē.

Rē yīnga sōmbame tū sēn baooda sīda ne yam la bas-m-yam la pu-peelem t'a sok a meng n gese: an la nabiyaamā? An la nabiyaam-sid ninga sēn wa a Yahya ne a Yiisa poorē wā (Pvusg la tulgr be b yīnga), n taasd tēntvudmā yēgre sēn yaa yulendā, sēn kēed ne Wēn-Yemgā Wēngē, sēn yaa a Yembr n pa tar lagm-n-taag ye? Ad yē yaa a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga).

Woto yaa neb-sānda sēn gom a Mohammad zugu:

Std la hakuka b gomame la b guls nabiyaam a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga) zugu, yel wusgo, sēn sung kudgo, la m sēn na n togs ka wā, neb-sānda sēn yaa Yui-rāmba, la neb b sēn mi.

A Lamartine -sēn yaa farans ned, n yaa kudem la romā guslsdā, n le yaa politik neda- yeelame: (Sā n mikame tū yaa ne tulsem bedrem, la sulfānta sēn paooode, n lagm biis sēn pa wēnd a taaba, n yaa yel nins b sēn na māg ninsāal yamā bedremā, an n tar sū-kēglem n tōe mak nin-bedr duni-kānga pugē sēn yaa a Soab fāa ne a Mohammad?)

A Lamartine baas a koεεgā n yelle "la sā n yaa ne magb nins b sēn tōe mak ne būn-naandsā bedremā, sōmba ne tōnd tū d sok-d mens n gese, rē yīnga ninsāal n be zislem sēn yud-A?"

Maεkel Hart (Muchael H. Hart) yeela a gafā pugē (the 100: Ranking of the world's most influential persons in history): " ad mam sēn yāk a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga) n ning taore

duni wā neb sēn yud vūun būm-naandsā pugē yaa, karembā sāndā tōe n maana yelsolemnde, sānda me tōe n kusame, la sid la hakuka a yume n yaa rao ningā, ti yē a yembr tāa duni wā pugē, n tōog n pōse Diin wēngē la duni wēngē".

A Bernaar So (George Bernarf Shaw) yeela a sebrā puga, (the genuine islam): M tagsg pugē, lak t'a sā n reeg duni wā yelle rūndā-rūndā, a na tōog n yidg tōnd zu-loeesā, ti d paam laaft la zu-noog ninga ninsāalbā sēn sundeg n getē wā".

Mahatma Gandhi yeelame: "sid la hakuka mam sākame moasā sākr tekē, ti ad svugā pa yī sor ning Luslaoongā sēn tuk n paam a zugendā bal ye, la ad rē yume tēntvumā nana wā la a sidā, a pulensā pugē, la a mōdgrā la a pu-peelemā maaneg ne a zoa-rāmbā la a pugdbā, la a raodā, n lagm ne bas-m-yam ning sēn pa tar to ne a soabā la a tēntvudmā".

A Goet (l'Alleman Goegh)- Sēn yaa Almaē seb gusldā-yeelame: " A yaa nabiyaama a pa yun-yund ye, rēnd sā n yaa woto, yaa tlae ti b ruka Kur-Aanā ti yaa saasē gafo, pa gaf ninsāal sēn guls kareng la reem yīng ye".

A porfesēr Zon -John Esposio- (sēn yaa Karen-saamb sēn yaa Amirik neda, dīinā pugē la temsā ne taab zood wēngē): yeela a sebrā yiis paalgā pugē, b sēn boon ti -Luslaoongā : N yaa so-turga, a Mohammad (Pvusg la tulgr be a yīnga) yu Diinā ninbedr a yembre, la nabiyaam-dāmbā, la Diin-dambā tilgdbā a yembre, la sid la hakuka a zugdā la a nedemdā sēn pa tar to wā, yu sabab ti neb tusa sēn deng taore tall bas-m-yam la lallgo sēn pa tar bilgri ne-a. Ad a sēn tōog n tak pugdbā wusgā la a tilg zāma la tēngā, n tōog tēng gillā, vūun kānga, d tōe n yeelame ti woto pa a sēn yī zab-mita, wal yam bedr soaba bal ye, la ad yaa hakuk sēn wiligd yes t'a yu ned sēn pa ninzaall ye...la a yu nin-bāan-zoet me, Zōn - (John Esposio)- 2004.

A Zōn leb n vēnegrāme tū ad a " Mohammad pa yū n yaa Luslaoongā tuvsd ye, a pa sung Diin paall ye".

A Zōn kenga hakuk-kānga -Luslaoongā sēn wa ne manegrā-, ad boollā leb n yume yeṣā n tugd bas-m-meng zāng n kō Wēnd, la a sāgellā tūbu, a sēn tūsm toto wā, a tūms-baasdgā pugē sēn pidā, n tug a Mohammad nēngē nabiyaam-dāmba baasdgā la b pidsdā. Rēnd sā n yaa ne a Mohammad, Luslaoongā pa yū n yaa loε-paall ye, la ad yaa loε-sōng ning sēn deng taorā palmsgo.

Nabiyaam hadiis rāmbā sēn be neere:

-(Gom song yaa doaaga) Buhaarī

-(Fo sēn na yōgm f noor f ma-biig taoore yaa doaag n kō fo) Turmiizi.

-(Ad yāmb suka sēn yud b turlem, yaa sēn yudb ne zug-sōngo) Buhaarī

-(Yiis būmb sēn tōe n nams ned sor zugu, yaa doaaga) Buhaarī la a Muslim

-(Lumaoong sēn yud sōmblem, yaa sugr la bas-ti-loogo) Bayhaki, t'a Albaani manega.

-(rao n sok nabiyaamā (Pvusg la tulgr be a yînga) Luslaoongā tuvm song sēn yud yaa bugo, "Yaa f rulgr rubo, la f ningd Sāllem f sēn mi a soaba la f sēn pa mi a soaba" Buhari

Sēn paasd rēnda, Wēnd Tēntuom (Pvusg la tulgr be a yînga) yeelame yeṣā:

-(Yoalsdbā, Arrahmaan Naab yolsd-b lame, yols-y sēn bee b tēngā, tu sēn be a Sāsē wā na yols-yā). Attirmiizi

-(Yāmb yen-kam fāa pa na n kō sūda, hal t'a tu wa nōng ne a ma-biiga, a sēn nōng ne a mengā) Buhaari, Muslim

-(Muunin pa nēd ning sēn dita n tige, t'a yak be a kureng tu kom yaa sēn tara ye) Baykaki, t'a Al-bani manega

-(Ad pa yōk-n-lub la raood ye, ad raood yaa sēn tōe a menga a sū-yikr wakato) Muwata Malik.

-(Ad Wēnd pa get yāmb yīisa ye, a leb n pa get y suurgā ye, la ad yaa yāmb sūyā la A geta) Muslim.

-(Ad yāmb ned sēn yud sōmblem, yaa sēn yuda manegr ne a zak rāmba, la maam n yud yāmb fāa ne m zak rāmb manegr) Tirmiizi

-(Sēn yuda turlem yāmb pugē, yaa sēn yud a ne sōmlem a pagbē) Tirmiizi, [bn maaga

-(La neba sēn yud sōmblem, yaa sēn nafd b nebā n yudā) Daar kutni, t'a Al-baani maneg-a.

Wānde yaa wa bilgr bala, sēn yi nabiyaamā goam pugē, sēn yaa neebā, la yaa wa sānmā.

Contents

م	العنوان	الصفحة
1	Buk a yembrẽ soabã	1
	Rag-noor la tuvsgo	1
	Koεεg-koεεg buvg zuvre.	1
	Rê yānga f bānga a sēn yaa a soab bu?	2
2	Buk a yiib n soaba	5
	Sēn na paam leokre, ne ninsāalbã sūr fāa sogsgo.	5
	Yellã hakuk yaa wān wanã?	6
	An la Soab Sidã?	10
	Rê yînga fo bānga yel-soondi kâeesã bu?	11
	Wān-wān la f tõe n paam yam-gāaga, la yīn-yōgnego?	12
	(Lumaoongã) Sid-kūuna Zēng-raad a yoobã.	14
	(Luslaoongã) Zēng-raad a nu wã:	16
3	Buk a tãab n soaba	20
	Kvr-Aan Wagallã neeremã la a vëenmã	20
	Pōasg la yaafa	21
	Tëes-turga	22

	Zem- taaba Luslaonga pugē	25
	Luslaongā yaa Duni gill (diini) la Tēntumdā me yaa a yembre	26
	Aaya a taab yesā sēn be nēere, d sēn tōe n tags a pugē n ges	26
	Wēnd la A Tēntvuma	27
	Yī-yōgnegā la Argenā	27
	Pagbā ne roapa	27
	Sāgls sēn bedme	28
	Sāgls la gidre	28
	Wēnd yvur tēegre la vuvsgo	29
4	Buk a naas n soaba	30
	Wēnd Yvyā sēn yaa sēn maneg manegre tekē la A Sif-rāmb sēn zēke	30
5	Buk a nu n soaba Baasgo	31
	Rē yînga Yâmb paama hakuk vēnegre sēn kēed ne nabi-yaam baasdgā wēngē bu?.	32
	A Mohammad nedemdā sēn bedmā:	33
	A Mohammad (Pvvsug la tigr be a yînga) bee Wēnd Gaf-sikdsā sēn deng taorā pugē:	35
	Rēnd sā n yaa woto, and la nabiyaam sōngdg a to wā sēn wat a Yiisa poorē wā?	36
	Woto yaa neb sānda sēn gom a Mohammad zugu	39
	Nabiyaam hadiis-rāmbā sēn yaa sēn be neerā	41

